

ניצוני אוד זידיטשוב

מזמרי ב"ק אדמו"ר מזידיטשוב שליט"א

גליון ר"ב

פרשת וישב תשפ"ה

נתייסד ע"י כ"ק מרן אדמו"ר זצקלה"ה
בנשיאת כ"ק מרן אדמו"ר שליט"א

עריכה: אברהם אבא צוקרמן
הגהה: מרדכי בצלאל גולדברג
עיצוב ועימוד:

Koteret.imud@gmail.com

ניצוצי אור זידיטשען

מזמרי ב"ק אדמו"ר מזידיטשען שליט"א

גליון י"ב

פרשת וישב תשפ"ה

נתייסד ע"י כ"ק מרן אדמו"ר זצוקלה"ה
בנשיאת כ"ק מרן אדמו"ר שליט"א

תזכון הענינים

מאמדי הפרשה

מאמר א'..... ז

עבודת ימי הנוכה בכל שעות היום וטעם ההדלקה על פתח ביתו מבחוזן
צפרא דשבתא פרשת וישב - שבת קודם חנוכה תשפ"ג
בר מצוה לבחור כמר שמחה בונים אדלר ני"ז

מאמר ב'..... יא

גלוי אוד פנימיות ישראל בחנוכה שמאיר גם בסוכות ובל"ג בעומר
של"ס פרשת וישב תשפ"ג - הכנה לחנוכה

מאמדים חדשים

מאמר א'..... כג

עבודתו של הרה"ק בעל בת עין בענוה ושפלות שמביאה ישועות
יומא דהילולא של הרה"ק בעל בת עין זי"ע
פרשת וישלח תשפ"ה

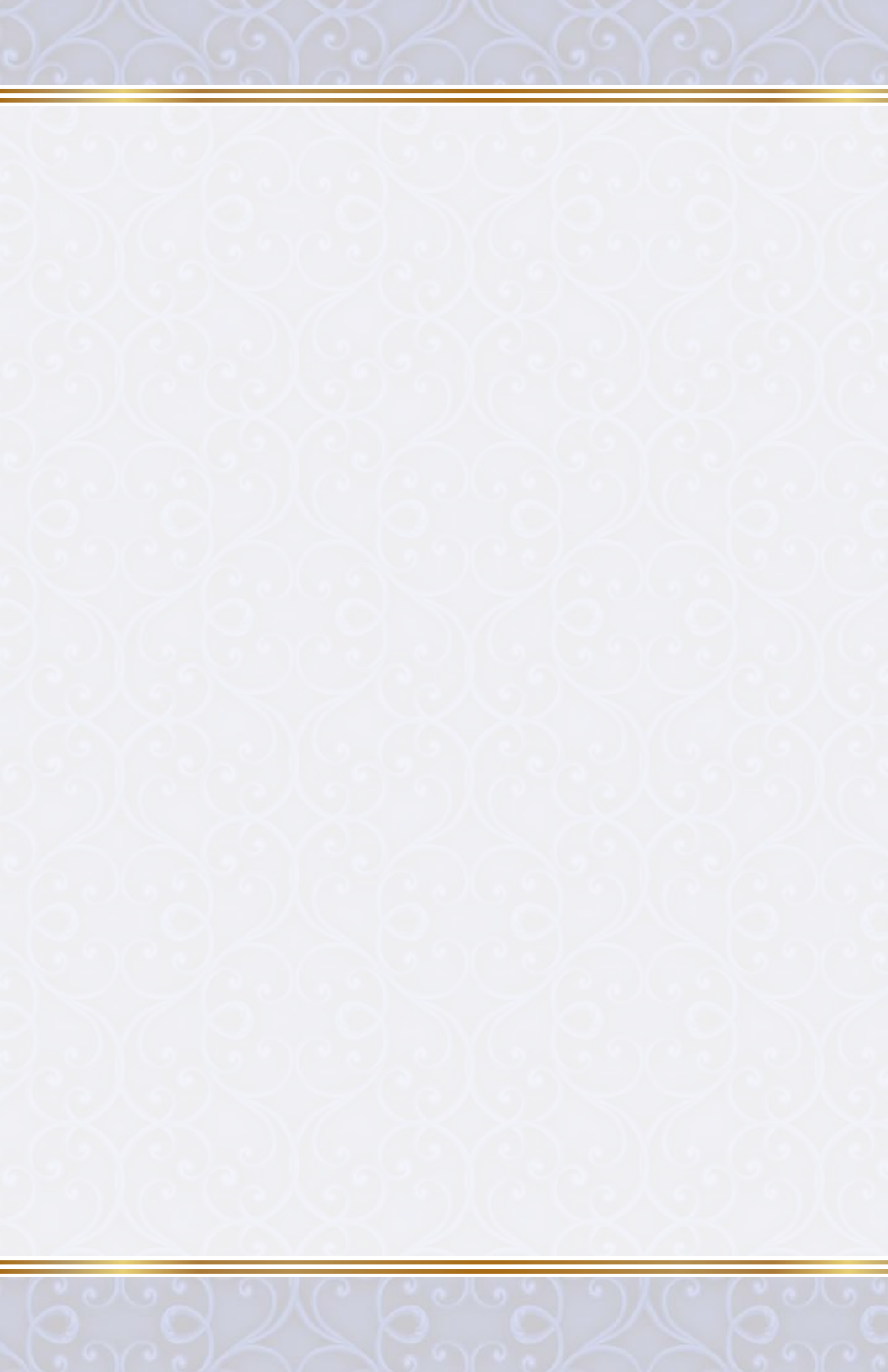
מאמר ב'..... כז

אברהם הוליד את יצחק היינו בדרכי ומידות החיים וחיבות הערך הנכון למצוות
ה'

ליל שבת קודש פרשת תולדות תשפ"ה
קלויז הגדול דחסידים באיאן עיה"ק ירושת"ז
שמחת הבר מצווה לכן כ"ק אדמו"ר שליט"א
החתן כמר משולם זושא ני"ז

מאמרי
הפדשה

עבודת ימי חנוכה בכל שעות היום וטעם ההדלקה על פתח ביתו מבחונין

צפרא דשבתא פרשת וישב - שבת קודם חנוכה תשפ"ג
בר מצוה לבחור כמר שמחה בונים אדלר ני"ו

א.

תר"ע סעיף ב') להרבות בימי חנוכה בסעודת הרשות שנעשים סעודת מצוה על ידי שירות ותשבחות, ואכתי רוב שעות היום הוא כימי חולין בעלמא ואין בהם איזה עבודה או התעלות וקדושה כמו בשאר מועדים וזמנים.

ונבאר מעט את עבודת ימי החנוכה בעצמם, שאף שלא בשעת המצוה או ההלל, ההרגשה בחנוכה צריכה להיות שונה ואחרת משאר ימות השנה, ועבודה מיוחדת יש בהם כמוה ולב של ימים הללו ליקח מהם לעבודת כל השנה כולה.

בעזרת השי"ת מחר ביום ראשון נדליק את הנר הראשון של חנוכה, וממנה ימשכו שמונת ימי חנוכה הקדושים. והנה לפעמים עולה ההרגשה שעיקר עבודת וחשיבות ימי החנוכה הוא באותם דקות בודדות של הדלקת הנרות ולכל היותר חצי שעה או שעה שיושבים לצד הנרות, ועוד יש את אמירת ההלל כמה דקות והזכרת על הניסים בתפילה, אבל שאר היום כולו אין בו לכאורה עבודה מיוחדת השייכת לאותם ימים רמים.

ואף גם מה שנפסק ברמ"א (סימן

ב.

ימים טובים בהלל והודאה", אבל פשטות הכוונה היא שאומרים בהם הלל, אבל מהות הימים שייקראו ויהיו "ימי שמחה והלל" הוא לשון מחדש.

ונבאר על פי מה שאמרנו בס"ד

הרמב"ם בהלכות חנוכה (פרק ג' הלכה ג') כתב שימים הללו נקבעו על ידי חז"ל שיהיו "ימי שמחה והלל", וכבר נעמדו נושאי כליו למצוא מקור לדבריו, דאמנם בגמרא שבת (שבת כא:) גרסינן "קבעום ועשאוים

וזה הטעם שבחג הסוכות היה כל יום חלוק בקרבנותיו וחדשו בו אמירת הלל שלמה כל יום, מפני שהיו ישראל בהתרוממות ושמחה, וכל העת היו מתחדשים ושמחים להרבות עוד ועוד מכל דבר שעשו. ולא רק בקרבנות הם חלוקים, אלא עצם מהות יסוד ימי הסוכות הם בענין זה שכל אחד חלוק מחבירו וכל יום הוא אור חדש והארה חדשה, כי כל מה שעושה האדם בהיותו בשמחה הוא מיוחד ויש בו טעם ועונג חדש.

ולכן גם באים בימי הסוכות שבעת הרועים, בכל יום אושפיזין חדש, כי כל יום מתחדש בו שמחה והארה חדשה.

ומנגד, מי שעושה מעשיו בקביעות וברגילות ישנה בלא התחדשות ובלא שמחת החידוש והפרישקייט שעושה כל דבר מיוחד, אדם זה אינו מחפש להרבות ולהכיר עבודה חדשה או התקדמות בעבודתו, כי עושה כל דבר כפי שרגיל אליו. ורק מי שמתרגש ושמח בכל דבר שעושה, הרי הוא נהנה מכל חידוש בכל עת.

ובדרך זה יש לבאר מקור דברי הרמב"ם שימי החנוכה הם "ימי שמחה והלל", דכיון שראו

בליל יום טוב של סוכות העצל"ט על דברי חז"ל (ערכין י) בחילוק שבין חג הפסח שאין אומרים בו הלל השלם לבין חג הסוכות שאומרים הלל השלם, והטעם מפני שבפסח אין חלוקים הימים בקרבנותיהם, ואילו בסוכות חלוקים הימים במספר הקרבנות, ולכן כל יום הוא הלל שלם חדש.

ובאמת הא גופא צריך טעם, מדוע נקבע כן שיהיו חלוקים ימי הסוכות כל יום מספר קרבנות אחר שיצריך אמירת הלל חדשה בשלמות בגללם.

וביארנו בס"ד הענין, שכיון שחג הסוכות הוא זמן שמחתנו, הרי השמחה מביאה התחדשות ושינוי בכל רגע ממש, כי כשאדם שמח ומאושר, הרי הוא כל העת באטמוספירה חיובית ובאוירה של לראות טוב ולהתחדש בחידושים טובים כל העת, כדוגמת הלומד גמרא בשמחה ובחשק, הרי יכול ללמוד את אותו שטיקל גמרא כמה וכמה פעמים, וכל פעם ימצא בו עוד ועוד חידושים והערות, וכן הוא בכל פעולה ודבר שעושה, שאם עושה בהתחדשות ופרישקייט, הרי הוא מתחדש ומוצא טעם חדש ועניינים נוספים כל הזמן.

שמונת ימים, שלא כשאר מועדים שאינם יותר משבעה ימים, וכן שיטת בית שמאי שפוחת והולך בנרות חנוכה נלמד מפרי חג הסוכות שמתמעטין והולכין בכל יום, וראה בערוך השולחן (סימן תרע"א סעיף ו') שכתב שגם בית הלל יכולים לסבור את טעמם של בית שמאי, עיי"ש.

ישראל את הנס הגדול של נצחון החשמונאים ובכל יום ויום היה בו ריבוי אור ונס חדש, ממילא היה להם בכל יום שמחה והתחדשות תמידית, ולכן נתמלאו בהתרוממות ורצו להרבות עבודת השי"ת והתחדשות במצוותיו בכל עת.

והנה ימי החנוכה הם קשורים במהותם לחג הסוכות, כי אלו ואלו

ג.

בשבילו ולהודות לפניו בכל רגע. וזה יש לרמוז בטעם שמדליקין הנרות 'על פתח ביתו מבחוץ' לרמוז שבחנוכה צריכה ההרגשה להיות כמו מחוץ לביתו, כי 'בית' מרמוז על ענייני עולם הזה, ובחנוכה צריך להיות במעלה עליונה מחוץ לענייני עולם הזה, שעתה הוא מרומם ונעלה ועוסק בהתקדמות ועבודת אלוקים יותר ויותר בהתחדשות ושמחה עילאה.

וזהו שורש רגשי השמחה בימי החג, שאינו קשור ותלוי בענייני עולם הזה, אלא דבוק בצילא דמהימנותא, וכמו כן בחנוכה הוא במצב של 'פתח ביתו מבחוץ' שהוא אינו קשור לביתו ולענייני עולם הזה, ולכן הם ימי שמחה וחדווה. וגם ענין הנחת הנרות על 'פתח

ומעתה בהבנה זו, הרי לנו דרך עבודת ימי החנוכה במחשבה והרגשה במהות הימים עצמם, לא רק בזמן הדלקת הנרות או אמירת ההלל, אלא כל היום כולו צריך האדם לחשוב ולהרגיש מרומם ונעלה במצב של שמחה והלל להשי"ת, שרוצה להתחדש ולהרבות בתורה ומעשים טובים לרוב חשקתו בקרבת אלוקים.

וכשם שבימי הסוכות אנו יושבים בצילא דמהימנותא וההרגשה מרוממת ונעלה, כמו בעולם אחר, קרובים אל ה' אלוקינו יומם וליל, ורוצים ושואפים להרבות תורה ועבודת השי"ת בהתחדשות ושמחה, כמו כן חנוכה שנמצאים בהרגשה עילאית מרוממת של נס ה' שעשה עמנו ורוצים להתחדש

פתח הבית, להורות על ההבנה הזו שאין נכנסים אליה לעולם הזה, אלא עומדים על פתחה רק לצורך החיוני, אבל העיקר הוא ההמשך בטרקלין שבעולם הבא.

הבית' מרמז שההרגשה היא שעתה עומדים בפתח העולם הזה, כי כל העולם הזה הוא רק פרוזדור ודרך להגיע לתכלית העיקר בעולם הבא, ועתה בחנוכה מדליקים על

ד.

בעבודת השי"ת ולהרכות בה יותר ויותר.

והוא זכה וקיבל תכונה זו מאביו החשוב ר' בנימין הי"ו שעל פיו תמיד מרגליות ופנינים יקרים או חידוש נאה או גימטריא חדשה להרכות תורה ועסק התורה עוד עוד, והתחדשות זו וחיפוש אחר חידושים מגיע מכח השמחה וההתרוממות לרצות עוד ועוד להתעסק בדברי תורה ובמצוות השי"ת.

ויעזור השי"ת שאכן יגדל ויצמח לאילנא רברבא, בשמחה ובהתרוממות, עדי נזכה לשמחה השלמה בכיאת גואל צדק, ונזכה להביא שוב את קרבנות המועדים והרגלים ולראות אור השי"ת בבית המקדש השלישי אכי"ר.

עומדים גם בשמחת בר מצווה לבחור היקר כמר שמחה בונים ני"ו שנקרא על שמו של כ"ק האדמו"ר מגור וצוק"ל בעל הלב שמחה. והלב שמחה אכן היה במעלה זו שכל חייו היה בהתרוממות והתחדשות בכל רגע ממש, ואף השוה"ט הראשון שערך אחר הכרתו היה ביום הפורים זמן שמחה והתרוממות, ותמיד היה בו מידה זו שמצא איך להתרומם ולהתחדש בעבודת אלוקים עוד ועוד.

ואכן ביודעי ומכירי שגם הבחור החתן דנן יש בו מידת השמחה התמידית, שרואה הטוב בכל דבר ותמיד שמח ומקבל הכל ברוח טובה, וזה צריך ליקח מוסר השכל להכניס את אותה השמחה והרוח הטובה להביא התחדשות תמידית

גילוי אור פנימיות ישראל בחנוכה שמאיר גם בסוכות ובל"ג בעומר

של"ס פרשת וישב תשפ"ג - הכנה לחנוכה

א.

ליום ל"ג בעומר כאשר יבואר לפנינו בס"ד.

ובסייעתא דשמיא נימא בהו רמז נאה לענין זה בפסוק בפרשתן (בראשית לט, ד-ה) **וַיִּמְצָא יוֹסֵף חֵן בְּעֵינָיו וַיִּשְׂרֶת אֹתוֹ וַיִּפְקְדֵהוּ עַל בֵּיתוֹ וְכָל יֵשׁ לֹו נָתַן בְּיָדוֹ וַיְהִי מֵאֲזַז הַפְּקִיד אֹתוֹ בְּבֵיתוֹ וְעַל כָּל אֲשֶׁר יֵשׁ לֹו וַיְבָרֶךְ ה' אֶת בֵּית הַמִּצְרִי בְּגִלְלַל יוֹסֵף וַיְהִי בְּרַפְתּוֹ ה' בְּכָל אֲשֶׁר יֵשׁ לֹו בְּבֵית וּבְשָׂדֵהוּ שֵׁשׁ כָּאֵן רִמּוֹ לְגִילּוֹי הָאֹרֹר הַנִּפְלֵא שֶׁל יְמֵי הַחֲנוּכָה.**

בצפרא דשבתא ביארנו בס"ד הקשר בין ימי החנוכה לחג הסוכות, ששניהם הם ימי שמחה, שחנוכה כתב בו הרמב"ם (הלכות חנוכה פרק ג' הלכה ג') שהם **"ימי שמחה והלל"** וכן חג הסוכות הוא **"זמן שמחתנו"**, ועל ידי השמחה יכולין להתחדש בעבודת השי"ת בכל רגע. ונעמיק מעט יותר באותו קשר וגילוי נפלא שיש בימי החנוכה שכמו כן יש בה בעבודת חג הסוכות, ועוד נוסיף בה הקשר

ב.

חשמונאי על היוונים, ע"כ. ובספרים כתבו הטעם שהביאו עובדא זו וענין נצחון החשמונאים על היוונים דווקא בשלהי מסכת סוכה, להורות שאכן חנוכה הוא המשך ויסוד של חג הסוכות, שבסוף סוכה מיד מנחמין את האדם, שהנה מגיע חנוכה ויוכל להמשיך עבודת חג זמן שמחתנו

הנה כתבו כבר הקדמונים מה שהביאו חז"ל בשלהי מסכת סוכה (נ"ו): **עובדא דמרים בת בילגה שבעטה בסנדלה ודיברה דברי גנאי כשנכנסו יוונים להיכל, וכששמעו חכמים בדבר קנסו את משמרת בילגה, עיי"ש כל הענין באריכות, וברש"י שם (ד"ה וכששמעו חכמים) כתב שקנסוה אחר שגברה יד בית**

שהיה בחג הסוכות.

עיי"ש.

ואף גם עיקר שיטת בית שמאי שפוחת והולך בנרות חנוכה (שבת כא:) נלמד מפרי החג שפוחת והולך מניינם בימי חג הסוכות, ובוודאי שיש קשר ישיר בין פרי החג לנרות החנוכה.

ובאמת מצינו ענין חיוב הידור מצווה במיוחד בנרות חנוכה ובמצוות ד' מינים שבסוכות, שבחנוכה כל ישראל מקפידין להדליק כהמהדרין וכהמהדרין מן המהדרין, ובד' מינים נוהגים כל ישראל להדר בו מאוד בממון ובטירחת הגוף למצוא ד' מינים מהודרים, ואף יש דינים בהם שפסול אם אין בהם הדר מספיק, ובשאר מצוות לא פסלינן משום חסרון הדר המצווה.

והנה מצינו חידוש גדול בענין נר חנוכה מה שכתב הרה"ק בעל בני יששכר בחידושיו לחנוכה (חידושי מהרצ"א שבת שם) דבחנוכה אינו כשאר הלכות שאם עושה כדברי בית שמאי, הרי כדאי הוא לחוב בעצמו כלשון מתניתין בפרק קמא דברכות, אלא בחנוכה מי שעושה כבית שמאי, אינו עברייין, ומאריך לבאר שם כוונת בית שמאי דגם לשיטתייהו הוא מפני שמעלין בקודש ונפק"מ

ואכן מתאמרא בשם צדיקים לפרש קרא דתהילים (פח, ב) "יום צַעֲקָתִי בְּלִילָה נִגְדָּךְ", שצעקת היום מיירי על ימי הסוכות, בהם צעקנו הושענות ונענועים, וכן בשמ"ע ושמחת תורה בתפילות והקפות ספר התורה, אבל אחר שעוברים הימים הנוראים וחושב האדם מנין יקח חיזוק לנפשו, אז ידע שעדיין לפניו יש את חג החנוכה וזה "בלילה נגדך" שאז מאירים הנרות החביבות שאדם מדליק בימי החנוכה.

וכן עוד מובא בספרים השייכות שיש בין ימי החנוכה לחג הסוכות, כמו מה שכתוב ביוצרות לשבת חנוכה (יוצר 'אודך כי עניתני' לשבת שני של חנוכה, הובא בסידור אוצר התפילות) 'מנורה וחג חק ושם מנעו לשמור' שהיוונים גזרו על הדלקת המנורה על חגיגת חג הסוכות, וכן יש כמה משניות ומאמרי חז"ל שמשווים הדינים מחג הסוכות לחנוכה [כגון קריאת פרשת ביכורים (משניות ביכורים פ"א מ"ו), גובה נרות חנוכה כדפנות הסוכה (שבת כב.) ועוד], וכן בספר מכבים (חלק ב' פרק י' אות ו-ז) מתואר שאחר נצחון החשמונאים חגגו אמירת ההלל עם הדסים וערבות ולולבים ואתרוגים כמו שמחת חג הסוכות,

הלל, וראה גם בערוך השולחן שם באופן דומה.

ועל כל פנים יש לבאר מהות שיטת בית שמאי שקישרו נרות החנוכה לפרי החג, ודווקא בזה אין חיוב ממש לפסוק כבית הלל, ויש פתח להורות גם כבית שמאי.

ביום ה' דחנוכה שיש לו שמן רק לדי נרות, שלדעת בית הלל מדליק נר אחד ואינו כמהדרין מן המהדרין, אבל יכול להדליק ד' נרות ולעשות כשיטת בית שמאי, עיי"ש, וראה בזה בביאור הלכה (סימן תרע"ד ויש אומרים) שכיון שנפלגו רק בדין הידור המצוה, משום הכי ליכא כללא דהלכה כבית

ג.

מדרגה שנפל בה האדם, וכן חנוכה הוא בסוף חודש, זמן של התגברות הדינים, ודלא כשאר מועדים שהם בתחילת או באמצע החודש, ומורה על קדושת הזמן שמאיר אפילו בזמן נמוך של סוף חודש.

והנה בחינה זו של אור ה' שמאיר במקומות נסתרים ופנימיים הוא גם ביום ל"ג בעומר, וכנודע מאמרו של הרה"ק בעל בית אהרן זי"ע י"מה הקדוש ברוך הוא לכל, אף רבי שמעון בר יוחאי לכל, ואפילו לפחותים' ע"כ.

ובאמת כל ספר הזוה"ק מלא מענין אהבת השי"ת לישראל ואהבת ישראל להשי"ת, ואינה דווקא אהבה גלויה, אלא עצם מציאות של ישראל שאהוב אצל הבורא וכל יהודי שבפנימיות נפשו אוהב את הבורא, וכל העולם

עוד מצינו שייכות של ימי החנוכה ליום ל"ג בעומר, ובספה"ק מאריכים בהא דתנן (שבת כא:): 'פתילות ושמינים שאמרו חכמים שאין מדליקין בהם בשבת, מדליקין בהם בחנוכה' שמרמו על נשמות ישראל שלרוב פחיתותם, אין יכולים להידלק בשבת ויום טוב, אבל בחנוכה יש להם עלייה ותיקון, וכמו כן מה שרמזו בספרים על נרות חנוכה שמדליקים אותם למטה מעשרה טפחים, מפני שבחנוכה יורד אור השי"ת ושכינתו הקדושה אף למטה מעשרה, מה שכל ימי השנה אין השכינה יורדת למטה מעשרה, כי בחנוכה יש אור מיוחד שמאיר אפילו במקומות נמוכים ושפלים, ולכן מדליקים הנרות בלילה, מרמו שמאיר לתוך החושך והמקומות הנמוכים, שיש תיקון ועליה לכל מעלה ולכל

מטמוני צפוני נשמת ישראל מתחת כל הכיסויים וההסתרות.

[ואולי יש למצוא מכאן יתד ופינה לדברי הרמב"ם (פרק ד' הלכה י"ב) שגר חנוכה 'מצוה חביבה היא עד למאוד', והוא על משקל לשון הזוה"ק 'אנן בחביבותא תליא מילתא' שיש בה בנר חנוכה גילוי אהבה נפלא וחביבות ישראל בעולם].

ובספרי המקובלים המשילו תורה שבכתב שהוא כמו 'לחם' ותורה שבעל פה כמו 'יין' ותורת הנסתר הוא כמו 'שמן', כי שמן הוא נסתר בתוך הזית, ובחנוכה נתגלה ונראה בבירור כוח ההסתר של פך השמן הטהור, וזה היה כוחו של רבי שמעון לגלות סתרי תורה. **וביאור** הדבר שאורו של ספר הזוה"ק וסודות התורה מאיר לכל אחד, אפילו לאנשים פחותים ורחוקים מאוד, הוא מפני שהזוה"ק גילה את קדושת נקודה פנימית שיש בכל איש ישראל, שהוא חתום בחותמו של מלך, ואין רשות לשום עבירה או פגע או תאוה ושאר טומאה ולכלוך ליגע בו ולקלקלו, אלא הוא כמו פך שמן טהור שלעולם יישאר בקדושתו, וכמו פך השמן שמצאו החשמונאים שהיה חתום בחותמו של כהן גדול שלא

תלוי באהבה זו, דוגמת מאמר 'אנן בחביבותא תליא מילתא' (זוה"ק ח"ג קכח). או 'אלמלי הוו ידעין בני נשא רחמימותא דרחים קב"ה לישראל, הוו שאגין ככפיריא למרדף אבתריה' (זוהר חדש ה:). וכדומה גילויי אהבה עצומים שלפעמים אין יודעים מהם כלל ואין מרגישים אותם, אבל רבי שמעון בר יוחאי גילה אותם ועל ידי זה הרים ורומם את ישראל מתכלית השפלות.

וזה הענין שיש ביום ל"ג בעומר שבהוא הילולת רבי שמעון בר יוחאי כמו בחנוכה, כי רבי שמעון היה לו כח זה כמו בחנוכה לרומם את ישראל משפלות נמוכה מאוד, מקומות שהיה נראה שאין שם שום אור ושום שייכות לקדושה רוחנית, ובחנוכה ובל"ג בעומר יש כח זה לרומם אף מצבים כאלו.

וכמו שרואים בחוש באתרא קדישא מירון ביום ל"ג בעומר שהשמחה מתפשטת אף לאנשים רחוקים מאוד מקיום תורה ומצוות, אבל מרגישים התעלות והתעוררות לטובה ביום והמקום הקדוש הזה.

כאותם פתילות ושמנים שמדליקין בחנוכה, כמו כן 'שמן ששון מחבריד' שהבין והשכיל רשב"י ברוב קדושתו לגלות

בזוה"ק דהיינו פנימיות נשמת התורה, שיש גם בה פך שמן טהור של גילויי אהבה נפלאים בין השי"ת לישראל שאין אנו יכולים להשיגם כלל, וזה פנימיות התורה הטהורה כמו פנימיות איש ישראל, נר ה' נשמת אדם, שאפילו בחושך נורא וטומאה נוראה, תמיד נשאר אור זה בקרב איש ישראל.

ובדרך זו נבין היטב מה שכתב מרן חתם סופר (שו"ת י"ד סימן רל"ג) בשם היעב"ץ שסוד ל"ג בעומר הוא כמו בי"ד שפסק שכולו חייב, יכולים להפוך ולצאת זכאים בדין ביום זה שכולו יהא זכאי, כי הוא זמן שאם נמצא אדם במצב נמוך ושפל ואין רואה שום עצה או דרך להינצל ולצאת מצערו, הרי אורו של רבי שמעון ביום ל"ג בעומה, גדול כוחו בישועתו להצילו אף ממצב שכולו חייב.

נטמא, ואף אם האדם מרגיש רחוק ושפל באופן נורא, ואין יודע כלל שיש בו מהות פנימית, ואף אם אינו מחפש לחזור לשורשו, אבל אותו נקודה טהורה שיש בקרבנו, סופה להתעורר ולהחזירו לתיקונו, אם לא בדור זה אז בדורות אחרים, ועל ידי נקודה טמונה זו יחזרו כל ישראל לשורשם בעת העתיד לבוא בתיקון השלם, כי לא ידח ממנו נדח.

ובספה"ק ביארו ענין זה בפסוק (תהילים לו, י) "וְעוֹד מְעַט וְאִין רְשַׁע וְהִתְבּוֹנְנַת עַל מְקוֹמוֹ וְאִינְנוּ", שאף אדם שהרשיע הרבה, אבל בתוכו טמון פנימיות טובה וטהורה, שהיא תשפיע עליו שאט אט ילך ממנו הרשעות, כי היא אינה העיקר, אלא עיקר חיותו של אדם היא חלקו הטוב הפנימי שאינו נפגע משום טומאה ולכלוך.

וזה ענין 'סודות התורה' שנתגלו

ד.

צילא דמהימנותא, היינו שמתחבר ומתרכז באותה נקודה פנימית יקרה וטהורה, שיעשה כל מעשיו רק על פיה לעשות נחת רוח להשי"ת.

והנה איסור הנאה מנוי סוכה נלמד מנרות חנוכה, כמבואר בגמרא

ונחזור לעניינינו בדמיון ימי החנוכה לחג הסוכות, דיש לומר דחנוכה הוא יסוד הענין שמשפיע על מקומות נמוכים, וממנה יסוד ללמוד גם לחג הסוכות שיוצא אדם מביתו ומקומו הרגיל ונכנס תחת

סוכה מאיסור שימוש בנרות חנוכה, ורק בשני מצוות אלו ההידור מצוה הוא מעיקר הדין והמנהג, מפני שכל ענין הידור מצוה ביארנו באריכות בדרשת שבת שובה העעל"ט שהוא יסוד ושורש כח פנימיות נשמת איש ישראל שהוא מהדר אחר פנימיותו השלמה להשלימה ולתקנה בשלמות, לדמותה לכח עליון, שיוכל להגיע להידמות ליוצרו, ומה שהוא יתברך, כך יהיה האדם עצמו, וזה ענין הידור מצוה.

ושם הארכנו לבאר מהות י"ג מידות של רחמים שצריכים לעשות מידות הללו כמו שהשי"ת מתנהג במידות הללו, ואז יש טהרה של יום הכיפורים.

וכמו שהבאנו לעיל מהחתם סופר שיום ל"ג בעומר בא לתקן אפילו דור שכולו חייב, וכמו כן כתב עוד בחתם סופר (דרשות לל"ג בעומר) לבאר של"ג בעומר הוא בחינת זקן מלא רחמים כמו ביום הכיפורים, וזה עושה 'כתר' להשי"ת על ידי הידור מצוה.

שבת (כב.) 'בעו מיניה מרבי יהושע בן לוי, מהו להסתפק מנויי סוכה כל שבעה. אמר ליה, הרי אמרו אסור להרצות מעות כנגד נר חנוכה. אמר רב יוסף, מריה דאברהם, תלי תניא בדלא תניא, ע"כ.

כי מה שאסרו להשתמש בנרות חנוכה, ביאר בספה"ק שפת אמת שהוא כדי שלא תרד אותה קדושה עליונה למקום נמוך זה, אך בשביל דברים פשוטים וחיצוניים שינקו מאותה קדושה שתבוא למקום נמוך זה, ולכן אסור להשתמש בהם לצורך האדם.

ויש להוסיף ולומר עוד, שאיסור השימוש לאור נרות חנוכה, הוא אכן להורות על עצם דבר זה גופא, כמו אורו של איש ישראל שיש בו קדושה עליונה ונפלאה, נקודה פנימית שאי אפשר לקלקלה בשום אופן, אסור ליגע בה ואסור להשתמש בה, כמו כן הם נרות חנוכה, פך שמן טהור שאין לו שום קשר ושייכות עם שימושי העולם הזה כלל, אלא הוא נקי וטהור להשי"ת.

ולכן נלמד איסור הנאה בנוי

ה.

הענין שחנוכה דומה לחג הסוכות.

ועתה שוב נשוב להבין מהות

הסוכה כל שנה באותה מקום, כי מקומה מביא קדושה לאותו מקום, ואפילו הקפידו על העמדת הדפנות באותו צד כמו קדושת הקרשים שהיה כתוב עליהם אותיות א' ב' וכו' כי הקדושה קיימת בהם, וכן מה שאומרים 'זוכנו לישיב על האדמה אדמת קודש ימים רבים', שהדרש הוא על 'ימים רבים' שמתכוונים על ימות העתיד, אבל 'ימים מועטים' הם ימי חג הסוכות שגם בהם יש השראת השכינה הגדולה הזו, והיושב בסוכה נמשל ליהודי הנכנס לבית המקדש ולכהן גדול שנכנס לפני ולפנים.

אבל חנוכה הוא יותר מכך, כי בחנוכה מכניסים השארת השכינה הזו לתוך הבית פנימה, וכל איש ישראל מתעלה לדרגת כהן גדול שעושה עבודת הדלקת הנרות.

וזה נרמז במה שמצאו פך שמן שהיה 'חתום בחותמו של כהן גדול' מרמז על החותם שיש לישראל עם השי"ת ביום שמיני עצרת ושמחת תורה, ואותו חותם אהבה שהיה חתום לישראל, אותה אהבה מתגלית בחנוכה, שהאור מאיר לכל אחד ואחד במקומות הכי נמוכים ששייך.

ונקדים לבאר דלכאורה איך יכול אדם להדליק נרות בביתו, ובקדושה רמה זו, בלא שיהיה בבית המקדש ובלא שיהיה כהן גדול. ומבאר בספה"ק שפת אמת (חנוכה תרמ"ד) שאכן בחנוכה נעשה ביתו של אדם בקדושת בית המקדש והאדם עצמו כמו כהן גדול להדליק ולהיטיב את הנרות, עכת"ד.

ולדברינו הביאור נפלא ממש, שכיון שבחנוכה מתעורר בו אותו נקודה פנימית ועיקרית שהיא עיקר חיותו של אדם, ואף במקומות נמוכים ושפלים מאוד, מאיר בחנוכה אור יקר זה, וביארנו שאין שום כח בעולם שיכול לדחות ולהפריע או לקלקל פנימיות קדושה זו של איש ישראל, לכן מטעם זה מתעלה האדם כל כך להיות כמו כהן גדול וביתו כמו בית המקדש, שהרי הוא מתעלה בקדושה נפלאה שאין שום דבר בעולם שיכול להפריע לה ולקלקלה, וממילא מתעלה למעלה הכי גבוהה, כמו כהן גדול בבית המקדש, ואשרי מי שינצל המצב הגבוה הזה להשאירו אצלו יותר ויותר.

והנה גם בחג הסוכות, הסוכה יש בה קדושת המשכן וארץ ישראל, ובפוסקים כבר כתבו שתהיה

נתבאר על פי דרכם בענין אחר, אבל בוודאי שיש מקום בהידור זה להתנהג אף לפי דעת בית שמאי.

וכדאיתא שלעתיד לבוא יהיה הלכה כבית שמאי, והיינו שאז יהיה זמן שיהיה מקום לפסוק כבית שמאי, וכמו כן עושין בחנוכה כעין הארה זו, שכיון שהשכינה יורדת למקומות נמוכים ומוציאה משם את הנידחים, על ידי אור זה שיעלה את כל ישראל לעתיד לבוא ולא ידח ממנו נדח, הרי מעט מזה נעשה בחנוכה למטה מעשרה.

וכמו שיום ל"ג בעומר קדושתו לפי החתם סופר שהוא מהענין של דור שכולו חיבי, על משקל זה, יכול החנוכה להאיר אף בשיטת בית שמאי שהוא במידת הדין בדרך כלל.

ולכן לשיטת בית שמאי דומים נרות חנוכה לפרי החג, כי כמו שאיש ישראל אף הנמוך מאוד, אבל ביחס לגוי, הוא תמיד מעולה יותר, כמו כן חנוכה הוא נגד שבעים פרים שהם נגד שבעים אומות העולם, להורות על עלייתם של ישראל יותר מכל שבעים אומות, ואף ישראל שפלים שנמצאים במצב נמוך ושפל, אבל הם מעולים

בדרך זו מבוארים דברי ביאור הלכה לעיל שכיון שפלוגתת בית שמאי ובית הלל הם רק בהידור מצוה, לכן ליכא כללא דקיימא לן כבית הלל, ובבני יששכר כתב ביותר שאינו עבריינן אלא יכול לפעמים לקיים שיטת בית שמאי, ומדוע דווקא בחנוכה איכא ענין זה שיש מקום לנקוט כבית שמאי.

ברם, בשפת אמת כבר כתב על לשון 'בני בינה ימי שמונה' שעל ידי הבינה במהות החג, לכן נקבע שמונה ימים שהוא נגד חג הסוכות שמונת ימים.

וכיון שנתבאר ענין מהות החנוכה שמתגלה בו פנימיות קדושת איש ישראל שמתעלה כמו כהן גדול בבית המקדש כמו שיושב בסוכה שמשולה לבית המקדש, ממילא מובן גם טעם לתת מקום לשיטת בית שמאי, כי בית שמאי מרמז על ענין של דין שיקוב את ההר בכל מקום, והכא בחנוכה מודים בית שמאי שנה ה' נשמת אדם מתעורר בחנוכה להאיר אפילו במצבים של דין, מקומות נמוכים ושפלים, גם בהם יש אור החנוכה, כי בחנוכה מאיר כל איש ישראל, אף נמוך ביותר, אלא שסדר ואופן האור

בצפרא דשבתא, ענין ההתחדשות והשמחה וההתרוממות שבא על האדם על ידי גילוי אור יקר זה, שתמיד הוא מתחדש לרצות עוד ועוד תורה ומצוות.

וכמו שבסוכות שאבו רוח הקודש משמחת בית השואבה, ועל אותה שמחת בית השואבה אמרו (סוכה ג:) שלא ראו שינה בעיניהם, ונרמז בלשון 'שינה' ענין של 'ישנה' היינו דבר ישן ונדוש, ואת זה לא ראו אז, כי היו מתחדשים בכל רגע ורגע לקרבת אלוקים.

וכמו כן בחנוכה האור הנפלא והגילוי הגדול של אור ה' שמאיר ומתנוצץ בכל איש ישראל, מביאו לשמחה והתרוממות נפלאה והתחדשות בעבודת השי"ת בכל עת.

הרבה יותר משבעים אומות, כי ישם בהם נקודת נשמה פנימית וקדושה שאינה נפגעת לעולם, ואפילו היהודי הגרוע ביותר עדיף עשרת מונים מהגוי הטוב ביותר.

ובדרך זה ארווחנא גם ליישוב קושייתנו הידועה של מרן בית יוסף בטעם שקבעו שמונה ימים לחנוכה, אף שהיה הנס רק לשבעה ימים, כי גילוי אור יקר של נשמת אדם הוא למעלה מדרך הטבע שהוא בבחינת 'שמיני', ולכן נמשך לשמונה ימים, וכנגד חג הסוכות שמונה ימים שיושבים בצל השי"ת ועסוקים רק באותה נקודה פנימית מיוחדת כמו כן חנוכה יש שמונה ימים של שמחה עילאה ואור נפלא על האדם לשמונה ימים.

ומכאן נמשך הענין שדיברנו בו

ז.

דהנה מידת יוסף הצדיק הוא מידת היסוד, הוא יסוד איש ישראל, היינו נקודתו הפנימית והקדושה, פך השמן של איש ישראל שאינה מתקלקלת לעולם, וכמו שהיה יוסף נמצא במצרים תחת הסתר ערוות הארץ וטומאת העולם, נמוך ושפל בבית האסורים, ומשם יצא לאור גדול, כמו כן כל איש ישראל

ואם חומה היא, נבנה עליה סירת כסף ברמז נפלא בפרשה דידן בפסוק שפתחנו בו **וַיִּמְצָא יוֹסֵף חֶן בְּעֵינָיו וַיִּשְׂרֵת אֹתוֹ וַיַּפְקְדֵהוּ עַל בֵּיתוֹ וְכָל יֵשׁ לֹא נָתַן בְּיָדוֹ וַיְהִי מֵאֵז הַפְּקִיד אֹתוֹ בְּבֵיתוֹ וְעַל כָּל אֲשֶׁר יֵשׁ לֹא וַיְבָרֶךְ ה' אֶת בֵּית הַמִּצְרִי בְּגִלְגַּל יוֹסֵף וַיְהִי בְרִכְתּוֹ ה' בְּכָל אֲשֶׁר יֵשׁ לֹא בְּבֵית וּבְשָׂדֵהוּ.**

הקדושה, ובפרט לתורה שבעל פה, ואז זוכה לבחינת ש"י עולמות שנרמזו בתיבת י"ש' שזוכים על ידי עסק התורה.

וכמו שהחתם סופר הנ"ל מבאר ענין ש"י עולמות בל"ג בעומר וביום הכיפורים, כמו כן יש ענין רם זה בימי החנוכה.

וסימא דקרא שמאז שנפקד האדם על בית ה' ועל כל אשר יש לו, שלקח אור קדוש זה לתורה ומצוות, על ידי זה ממשיך על עצמו ברכה ושפע גדול, "ויברך ה' את בית המצרי" אף אם ביתו אינו מושלם, אלא הוא כבית מצרי, אבל פנימיות קדושת "בגלל יוסף" מתברך אף הוא, ואז "ברכת ה' בכל אשר יש לו בבית ובשדה".

ויעזור השי"ת שנוכה אכן לכל הברכות הללו, ולבחינת ש"י עולמות שמשם שואבין רוח הקודש, ולראות ניסים למעלה מדרך הטבע בביאת משיח צדקנו שיבוא ויגאלנו במהרה בימינו, ונוכה לשמש לפניו בבית המקדש השלישי אכ"ר.

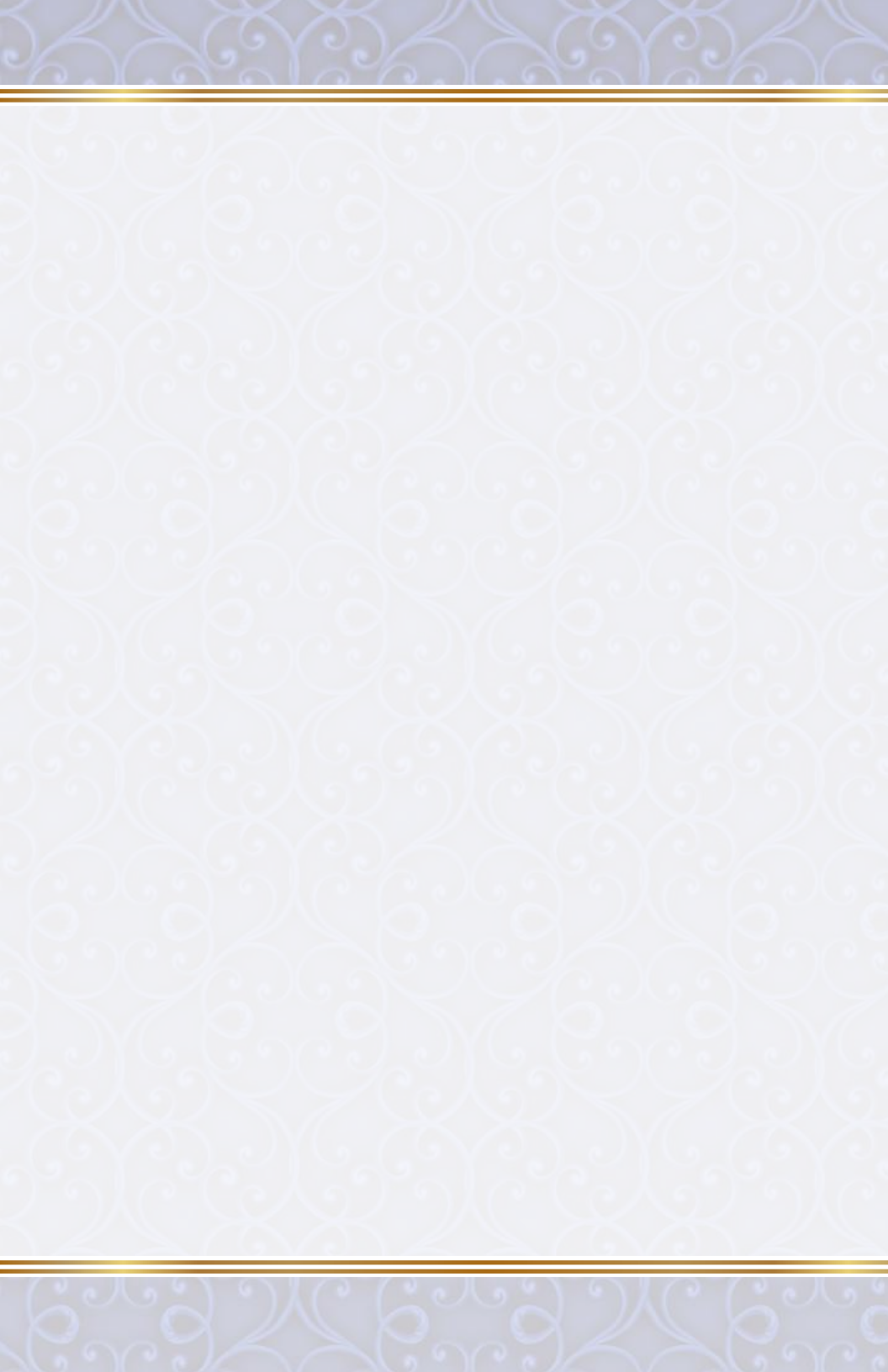
שמגלה ומוצא את נקודתו הקדושה הזו, הרי הוא מתעלה ומתרומם על ידה כנ"ל.

וזה נרמז בקרא שאם נמצא אותו מידת יוסף, היינו נקודה פנימית של איש ישראל, הרי מידה זו גורמת להתחדשות והתרוממות נפלאה בעבודת אלוקים בבחינת מוסיף והולך שמצוותו כשיטת בית הלל, ואז בא "חן בעיניו", ח"ן הוא ראשי תיבות של נ'רות ח'נוכה, שזוכה לראות 'בעיניו' את אור ה' שמתגלה ומאיר במקומות הכי נמוכים, וזוכה למעלה שזוכה לעמוד לשרת לפני ה', שהרי הוא קדושה שאינה נפגמת, וזה "וישרת אותו ויפקידהו על ביתו" - שהוא נעשה משרת לפני ה', והדלקתו את הנרות הוא כמו כהן גדול בבית המקדש, וכנתבאר לעיל.

"וכל יש לו נתן בידו", ל"ו הנרות נתונים בידו שעל ידיהם הוא עושה פעולתו והשפעתו. וגם יש רמז בתיבת ל'ו' את ל"ו מסכתות הש"ס, כי תיבות כ'ל י"ש' הם בגימטריא ש"ס, שעל ידי אור החנוכה שמאיר בכל אחד, יכול להתקשר לתורה

מאמרים
חדשים

עבודתו של הרה"ק בעל בת עין בענוה ושפלות שמביאה ישועות

יומא דהילולא של הרה"ק בעל בת עין זי"ע

פרשת וישלח תשפ"ה

א.

(שבת כא:), ואם יהיה חנוכה רק ז' ימים, אם כן ביום הד' של חנוכה ידליק ד' נרות, וגם לבית שמאי דסברי פוחת והולך, גם כן ידליק ביום ד' ארבעה נרות, ולא יהיה היכר אם כבית הלל או כבית שמאי, לכן אמרו שיהיו ח' ימי חנוכה, ואז בכל יום יהיה ניכר שהלכה כבית הלל, גם ביום ד' יהיה ניכר וכו', עכ"ל.

ונראה להסביר מדוע צריכים דווקא להדגיש ולהראות שפוסקים כבית הלל, מפני שידוע בספה"ק שבית הלל מכוון למידת החסד ובית שמאי למידת הדין, ואף בגמרא אמרו (יבמות יד.) שתלמידי בית שמאי חריפי טפי, ובעולם הזה שבראו השי"ת בשיתוף מידת הרחמים, מוכרחים לפסוק כבית הלל, ואמנם לעתיד לבוא יוכל להיות הכל דין, כי הדין עצמו יתעלה לטובה, ואז

ברשות כבוד האדמו"ר משומרי אמונים שליט"א.

זכות גדולה יש לעיר שיקאגו שכבר שנים רבות יושבים לסעודת הילולת הרה"ק בעל בת עין זי"ע, וב"ה היום נתרבו עוד סעודות הילולא ברחבי העיר, אבל סעודה זו בבית מדרשן כבר קיימת שנים רבות על ידי ר' יחיאל הי"ו ושותפיו שהיו ראשונים לקבוע סעודה זו בכל שנה, וזכות בעל ההילולא תעמוד להם.

ונביא דבר אחד מספרו הקדוש של בעל ההילולא (לחנוכה), [ורשם על דברים אלו שהם מימי ילדותו, ואינו זוכר אם הוא אמרם או שמע אותם], וז"ל: "מקשין העולם (בית יוסף או"ח סימן תע"ד), למה עושין ח' ימי חנוכה, הלא הנס לא היה רק שבעה ימים וכו'. ועל פי זה נאמר, דהנה בית הלל סברי בנר חנוכה מוסיף והולך

פי דין קיימא לן (סוכה ה.) דמעולם לא ירדה שכינה מתחת לעשרה, ורק על ידי הרחמים הנפלאים שנשפעים בחנוכה, זוכים אנו לאור זה אף מתחת לעשרה במקומות שפלים ונידחים, להעלות משם את ישראל, ולכן מדגישים להראות קיום לשיתת בית הלל, להמשיך חסדים ורחמים על ישראל.

אכן יפסקו כבית שמאי, אבל עתה בעולם הזה צריכין לפסוק כשיתת בית הלל.

אבל במיוחד בימי חנוכה צריכים לגלות ענין החסד בעולם הזה, כאשר מבואר בכל הספרים ענין אור השי"ת שמאיר בחנוכה אף מתחת לעשרה טפחים, שהוא בוודאי רק במידת החסד, שהרי על

ב.

ה' - ששומע גידופו ושותק, עיי"ש, ולכאורה מה עמד יהודה המכבי וצעק בקול גדול פסוק זה, הלא עיקר הפסוק מיירי בשתיקת השי"ת כנ"ל, ואם כן מה צעקתו לה' שיחזק לבם במלחמה על ידי מידת השתיקה, הוה ליה לצעוק "ה' איש מלחמה" וכדומה שיעזור להם בנקמתם ברשעים, ולא במידת שתיקתו.

[ובוודאי פשטות הכוונה היא שיהודה צעק פסוק זה במכוון של 'באלים' שהוא לשון חוזק וגבורה, ולא בכוונת 'אלמין', אך אכתי אם דרשינן פסוק זה על ענין אלמים, בוודאי מוכרח להיות כוונת צעקת יהודה גם על אופן דרוש זה].

אמנם יש לבאר דאדרבה, דווקא על ידי מידת השתיקה וההכנעה, על ידי זה זוכים לישועה גדולה,

עוד ממשיך שם בספה"ק בת עין זי"ע ישוב נוסף לקושיא הידועה של מרן בית יוסף מדוע קבעו שמונת ימי חנוכה, וזל"ק: "עוד יש לפרש קושיא הנ"ל בדרך זה, שכן הוא האמת שנס של השמן היה רק שבעה ימים האחרונים, ואף על פי כן קבעו גם יום הראשון לחנוכה, שהיה בו עיקר הנס של תגבורת בית חשמונאי, ואם תאמר ולמה מדליקין שמן ביום זה הראשון, ויש לומר כי יהודה היה צועק במלחמה "מי כמוכה באלים יקוק" גימטריא 'נ"ר", עכל"ק.

ויש להוסיף על דבריו ולהגיד שבחו של הרה"ק בעל בת עין, בהקדם מה שיש לשאול על אותו פסוק "כי כמוכה באלים ה'" שדרשו חז"ל (גיטין נו:): 'מי כמוכה באלמים

עצמו שאין בספרו שום מהות ותוכן מועיל, ורק הרה"ק רבי מרדכי מטשערנוביל זצוק"ל הורה וציוה להדפיס ספרו הקדוש.

ואמנם הרה"ק בעל בת עין לא השאיר אחריו זרע של קיימא, אבל ספרו הקדוש הוא פרה ורבה ומעמיד תלמידים הרבה, כדברי הרה"ק המגיד הגדול ממעזריטש זצוק"ל שהדפסת ספרים יש בהם ענין של פריה ורביה, והוא חשב שאין בו בספרו שום חשיבות, אבל דווקא בחינתו זאת שחשב על ספרו שהוא 'אין' זה גרם להגדיל הישועה והחיזוק מספרו זה, ומשם בא עזרו שספרו פרה ורבה תמורת בנים ובנות.

ובפרט בעניין זיווגים שחושב אדם שרוצה שידוך כזה או אחר, ובלבו דמיונות שכיון שיש לו ממון או יחוס או מעמד, אם כן צריך שידוך זה ואינו רוצה שידוך אחר, אבל מי שמתבטל לגמרי לרצון השי"ת ומבין שהוא אין עושה כלום בעולם הזה, והכל מתנהל בהשגחה עליונה נפלאה שהוא יושב ומזווג זיווגים, אז זוכה אכן לישועה ולזיווג נכון.

וזה יש ללמוד מהרה"ק בעל ההילולא שזה היה תמצית נפשו

וזה הייתה כוונת יהודה בצעקתו - להחזיק במידת השתיקה והענווה הזו, ולצעוק אל ה' שאין לנו אלא מידת שתיקה והכנעה, כי באמת אין אנו יכולים לנצח את היוונים כלל למיעוט כוחנו, אבל אם נחזיק ונתמיד במידת 'אין' זו, אז 'יבוא עזרי', כי מי שסומך עצמו אך על השי"ת ויודע שאין בכוחו לעשות כלום, אז שולח לו השי"ת את ישועתו למעלה מדרך הטבע, שכיון שמבין שאין הוא יכול לעשות כלום, אז אכן עושה השי"ת את הכל, ונמתקים כל הדינים מעליו, שהרי האדם חושב עצמו ל'אין', וממילא אין על מי להחיל דינים הללו.

ומכאן נבוא לומר בשבחו של הרה"ק בעל ההילולא שרוב ככל ספרו הקדוש מלא בענייני מוסר וחיזוק בעבודת ענווה ושפלות, הכנעה והתבטלות, ולכן זכה שיום הילולא שלו וספרו הקדוש הם סגולה גדולה לישועה בכל העניינים, רפואות ושידוכים, בני חיי ומזוני, דכיון דמתדבקים במידתו שהיה ענו ושפל מאוד, ממילא מתבטלים כל הדינים, וכאשר ידוע שאפילו את ספרו הקדוש בת עין לא רצה להדפיס כי היה בטוח לרוב שפלותו בעיני

ויעזור השי"ת שזכותו הגדולה תעמוד עלינו לכל העניינים, לזכות לבני חיי ומזוני רווחי ושידוכים הגונים לבני ובנות ישראל, ובריאות איתנה לכל ישראל בכל העולם, ובפרט ליושבי העיר הזאת ולחברי בית המדרש וביחוד ליושבי הסעודה הזאת, עדי נזכה לשוב לעיה"ק ירושלים בגאולה שלמה במהרה בימנו אמן.

ועבודתו בכל עת. וגם לשון ספרו מורה 'בת עין', שעניין 'בת' הוא בחינת מקבל, היינו שהוא מרגיש שהוא תמיד מקבל מהשי"ת ואינו עושה כלום מעצמו, ואפילו בקברו הקדוש בבית החיים העתיק בעיה"ק צפת"ו צריכים להתכופף להיכנס למערת מקום קבורתו, כי זה היה כל מהותו ההכנעה והשפלות וההתבטלות לפני קונו.

אברהם הוליד את יצחק היינו בדרכי ומידות החיים וחשיבות הערך הנכון למצוות ה'

ליל שבת קודש פרשת תולדות תשפ"ה
קלוזי הגדול דחסידי באיאן עיה"ק ירושת"ו

שמחת הבר מצווה לבן כ"ק אדמו"ר שליט"א
החתן כמר משולם זושא ני"ו

א.

זה שהוליד את יצחק. ויש לומר שבאמת יש שני מיני לידה, יש לידה של בן לאביו רק מפני שנולד לאב זה, אבל יש עוד אופן של לידה, שהאב עבד ופעל שיהיה לו בנו זה, והוא בדרך של השפעה והדרכה, כמו רבי לתלמיד, שעל ידי שגידלו וחינכו וחיכמו, הרי שינה את מהות חייו ואת השקפתו וצורת התנהגותו ונראותו של הבן, וזה גם ענין של לידה, שכל מהות הבן הוא הוא על פי דרך האב, וזה סיוס הפסוק שלא רק יצחק היה בן אברהם מפני טבע בן שנולד לאביו, אלא גם השקיע בו אביו "אברהם הוליד את יצחק" היינו השקיע והכניס בו כוחות והוליד בו את יצחק, גרם לו שינוי במהותו, שיהיו כל חייו

"אֹרְחָה ה' מֵאֵד בְּפִי וּבְתוֹךְ רַבִּים אֶהְלֶנּוּ" (תהילים קט, ל), על שזיכנו השי"ת לבוא לחסות בצל חמי הגדול שליט"א ולהיות בין בני המשפחה היקרים בשמחת בר מצוה, ואף שנמצאים בריחוק מקום אבל תמיד מרגישים את דאגת ונאמנות מו"ח וחמותי לאויוש"ט עלינו לטובה בהדרכה ומחשבה תמידית לטובתנו, ודבר ידוע הוא שלפעמים קירוב הלב גדול יותר כשנמצאים בריחוק מקום.

ובדרך זו יש לפרש הפסוק בפרשת השבוע (בראשית כה, יט) "וְאֵלֶּה תּוֹלְדֵי יִצְחָק בֶּן אַבְרָהָם אַבְרָהָם הוֹלִיד אֶת יִצְחָק" והתמיהה ברורה בכפילות הענין, שמתחיל לומר את תולדות יצחק שהוא בן אברהם, ומדוע חוזר לאמר שאברהם הוא

וכו", וגם הוא רשימה של חובות שצריכים להודות להשי"ת כל על מה שעושה לנו חסדים ורחמים.

ואמנם לא שייך לשלם להשי"ת חובות אלו, אבל לכל הפחות להכיר בהם ולהודות לפניו על גזע נכבד וזכות אבות שיש לנו במשפחה יקרה זו, שבזכותם אנו זוכים לגדל בנינו לתורה ולמצוות, ועתה שנכנס עוד בחור לשרשרת יקרה זו, הרי זה זמן לעצור ולהודות לפניו יתברך על שגאלנו וגאל את אבותינו והעמידנו במשפחה נפלאה זו.

וכמו שאמר הרה"ק בעל תפארת שלמה שהרה"ק החוזה מלובלין נתן שבח והודאה להשי"ת על שהביא את הרה"ק בעל קדושת לוי לעולם. וכן אנו צריכים להודות להשי"ת על משפחה יקרה זו שיש בה כח זה של לידה נוספת כמו שאברהם 'הוליד' את יצחק, כן אנו זכינים להיות בתוך המעיין של מים חיים לגדלנו ולחכמנו לתורה ולעבודת השי"ת, אנו ובנינו ודורותינו.

במציאות אחרת על פי מה שחינכו ועל זאת אנו מודים להשי"ת שזכינו להיכנס לבית גדול שמגדלין בו תורה ותפילה ומדריכים אותנו באהבה רבה, שאף שאנו רק חתנים לוקחי בנות הבית, אבל מרגישים ממש כמו בנים, על ידי ההשקעה הזו של הדרכה ודאגה על כל דבר קטן וגדול, ויארץ השי"ת שנותם בטוב ובנעימים לראות נחת מכל הצאצאים לאורך ימים תוך שמחה וחרווה.

ולאחרונה שמעתי עובדא על אחד שבא לפני הרה"ק שפת אמת עם קוויטל שרשם בו כל צרותיו וחובותיו שיש לו, והייתה רשימה ארוכה של חובות שצריך לפרוע, ואחר שסיים השפת אמת לקרוא כל הרשימה, שאל את היהודי, ומה עם הרשימה השניה של החובות, ולא הבין כוונתו עד שביאר לו ואמר מה שאומרים בתפילת 'נשמת': 'שכן חובת כל היצורים לפניך ה' אלוקינו ואלוקי אבותינו להודות להלל לשבח לפאר לרומם להדר ולנצח לברך לעלה ולקלס

ב.

המשפחה, כל הגיסים יחדיו, מן

בהזדמנות זו שיושבים יחד בני

פסוק זה לשמירה עליהם, על דרך מה שפירשו בספרים את הפסוק (ויקרא יט, יח) "וְאַהֲבַת לְרֵעֶךָ כְּמוֹךָ וַיְדִידוּ, או 'אני ה' משרה שכינתו ביניהם ונמצא יחד עימם. וכמו כן הייתה כוונת הרה"ק מרוז'ין שאם טוב ונעים שבת אחים יחדיו, אז יש שמירה עליונה והשי"ת שורה ביניהם.

וב"ה זכינו להיות במשפחה יקרה זו שמרגישים אהבה ואחוה שלמה בינינו, ואפילו מרחוק, עדיין מרגישים מקושרים ומאוחדים, מה טוב ומה נעים להיות עימכם בשבת אחים יחדיו.

הראוי להעלות על נס את הזכות הגדולה לאהבה הגדולה שיש במשפחה יקרה זו, וצריך להודות לכל אחד על ההרגשה הנפלאה שנותנים זה לזה באהבה ואחוה ושותפות שלמה בשמחתנו.

ומסופר שפעם באו עם שאלה לפני הסבא קדישא מרוז'ין זי"ע על שני אחין שהתגוררו באותו בשכנות קרובה מאוד, ממש זה לצד זה אם יש חשש בדבר, ונתן להם קמיע לשמירה, ואחרי שנים רבות שפתחו את הקמיע ראו שכתב בו הפסוק (תהילים קלג, א) "הִנֵּה מֶה טוֹב וּמֶה נָעִים שֶׁבֵּת אֲחִים גַּם יַחַד", ע"כ העובדא.

ויש לומר הכוונה מדוע היה

ג.

עשו את הבכורה' שם נאמר שמו של עשו שהוא זה שבזו לבכורה, ומדוע הוצרך להזכיר שמו דווקא בפעולה זו.

וביאר בזה הרבי רבי בונים מפרשיסחא זצוק"ל שבמקום שהכניס את עיקר מהותו ומאווי שם נזכר שמו, ואכן אכל ושתה והלך, אבל כשבא לבזות את הבכורה אז ראו הכל שהוא עשו, כי בער בו וביזה הבכורה מכל ליבו

ולכבוד חתן הבר מצוה היקר כמר משולם זושא ני"ו אומר דבר נוסף מה שמצינו בפרשה על עשו הרשע שנאמר בו (כח, לד) "וַיֹּאכַל וַיִּשֶׂה וַיִּקֶם וַיִּלֶךְ וַיָּבֹז עֲשׂוֹ אֶת הַבְּכֹרָה", והנה כבר דקדקו בזה שלא נאמר בכל פעולה מי עשה את הפעולה, כי כבר ידעינן דמיירי בעשו שקיבל את הלחם ונזיד העדשים מידי יעקב אבינו, אבל מדוע בפעולה האחרונה 'ויבז

מלבד יו"ט ואין ששון אחר מלבד מילה, ולכן רמז הכתוב המצוות באופן זה, כדי לידע שכל התכונות הללו, השמחה והששון ויקר וכדומה, כולם באים אך ורק על ידי אותם מצוות, ואי אפשר להגיע אליהם בלעדי המצוות הללו, ואם היה כתובים המצוות, לא היינו יודעים שאין אורה בלי תורה ואין שמחה בלי יו"ט וכו'.

והנה תפילין נרמזים בתיבת 'יקר', היינו שיש לייקר ולהעריך את מצוות התפילין, כי הם מייקרים ומחשיבים את האדם לטובה, וכדברי אאמו"ר שרק בהם יש יקר וחשיבות ולא בדברים אחרים, ואכן רואים היום את יקר חשיבות מצוות התפילין שיש לישראל, אבל מרמז באופן כללי על מצוות השי"ת שיהיו יקרים בעיני האדם ובהם תהיה עיקר מגמתו ומחשבתו.

ועתה שהחתן משולם וזשא ני"ו נעשה מצווה ועושה, הרי תכונתו זו שרוצה לידע יותר ויותר ולעשות רק טוב בכל מצוה ובכל פעולה, הרי בוודאי ייקר מאוד מאוד את המצוות ביותר מעתה, לעשותם בחשיבות יותר ויותר, ובהם תדבק נפשו לעולם.

ונפשו, ומתוך כל הפעולות הללו, היה ניכר בחזוקה דווקא בכיזיון זה דמיירי בעשו, ולכן נזכר שם שמו.

ומידה טובה מרובה, יש לומר על החתן דנן כמר משולם וזשא שהוא מלא ברע"ן ומוציא עיקר מרצו וחיייו על דברים רוחניים וטובים בס"ד, וכשמגיע לדבר מאיזה מנהג או הלכה או חקירה ושאלה בענין רוחני, רואים את האור בעיניו ואת התשוקה לשמוע ולידע הכל, וזה מורה על עיקר מהותו והשקעתו בחלק הרוחני שבו.

ואפילו להעירו בבוקר קל יותר עם שאלה בהלכה וחקירת נידון מסויים, מאשר לפתותו לבוא לאכול וכדומה, כי עיקר מהותו הוא בדברים רוחניים קדושים.

ועל דרך שביאר כ"ק מרן אאמו"ר זצוק"ל הכ"מ על דברי הגמרא במגילה (טו:) על הפסוק "ליהודים הייתה אורה ושמחה וששון ויקר" שאורה זה תורה ושמחה זה יו"ט וששון זה מילה ויקר אלו תפילין וכו', ושאל אאמו"ר זצוק"ל מדוע אם כן לא נכתב בפסוק "ליהודים הייתה תורה ויו"ט ומילה ותפילין" ומה טעם נכתבו בדרך רמז, ואמר לבאר שבא ללמדנו שאין אור אחר מלבד תורה ואין שמחה אחרת

גופא ונהורא מעליא, עדי נזכה
לברכותיו של יצחק ויתן לנו מטל
השמים ומשמני הארץ ברוחניות
ובגשמיות, וכל הנצרך לנו לעבודת
השי"ת בשלמות, ונראה נחת
ושמחות מכל יוצאי חלצינו עד
ביאת גואל אכי"ר.

ועל ידי שייקר ויעריך את
מצוות השי"ת יזכה החתן דנן לילך
בדרכי אבותיו ורבותיו הגדולים,
ויגדל ויתעבד לאילנא רברכא
תלמיד חכם וירא שמים, ויזכה
לקבל מהשפעה רבה בבית גדול זה
לאורך ימים ושנים טובות בכריות

צַמְדָּה עוֹלָם יְהִיָּה צַמְדָּה

עטרת ראשנו ונזר תפארתנו, אבינו הוענו אשר נשא
אותנו על לוח לבו הטהור, גאון וקדוש ישראל, שריד
לדור אחרון משיידי כנסת הגדולה

כבוד קדושת אדמו"ר הקדוש והטהור

מזן רבי יהושע העשיל זצוקלל"ה זי"ע

בן מזן הרה"ק רבי אברהם זצוקלל"ה זי"ע

מוזידיטשוב שיקאגו

אשר נתעלה לישיבה של מעלה בב"ד סיון תשפ"ד

במנוחות שלום נחו ישרים וממרום ימליץ טוב

בעד מפעליו הנותרים

